GMINA LUBLINIEC
UL. PADEREWSKIEGO 5
42 – 700 LUBLINIEC

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY LUBLINIEC ZA 2016 ROK

Lubliniec, kwiecień 2017 rok

Sporządził:	Marta Widera Inspektor w Zespole ds. Gospodarki Odpadami	
Sprawdził:	Mieczysław Dłubała Naczelnik Wydziału Komunalnego	
Zatwierdził:	Edward Maniura Burmistrz Miasta Lublińca	

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....2
2. System gospodarowania odpadami komunalnymi.....2
2.1. Liczba nieruchomości objętych systemem.....3
2.2. Liczba mieszkańców.....4
2.3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....5
2.4. Bilans systemu gospodarowania odpadami komunalnymi…….6
3. Nadzór nad nieczystościami ciekłymi i odpadami komunalnymi poza systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.....6
4. Odpady komunalne zebrane na terenie Gminy.....7
4.1. Ilość odpadów zebranych na terenie Gminy.....7
4.2. Dzikie wysypiska.....7
4.3. Ilość odpadów zebranych w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.....8
4.4. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.....8
4.5 Wpływ zmieniających się przepisów prawnych na stan gospodarki odpadami komunalnymi……9
5. Wskaźniki osiągnięte przez Gminę.....11
5.1. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.....11
5.2. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.....12
5.3. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.....12
6. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.....13
7. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....14
8. Podsumowanie.....14

1. Wprowadzenie

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Lubliniec za 2016 rok została sporządzona w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Podstawą prawną opracowania analizy jest art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250 z późn. zm.). Zakres przedmiotowej analizy określa art. 9tb ust. 1 ww. ustawy.

Zasady odbioru odpadów oraz selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie Lublińca określa Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lubliniec, przyjęty uchwałą nr 186/XVIII/2016 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 28 stycznia 2016 roku. Selektywne zbieranie i odbieranie z nieruchomości odpadów komunalnych ustalone zostało z podziałem na następujące frakcje:

1) worek / pojemnik niebieski – z przeznaczeniem na papier,
2) worek / pojemnik żółty – z przeznaczeniem na tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metal,
3) worek / pojemnik zielony – z przeznaczeniem na szkło,
4) worek / pojemnik brązowy – z przeznaczeniem na odpady ulegające biodegradacji.

Ponadto, należy również selektywnie zbierać wytworzone na terenie nieruchomości:

1) przeterminowane leki i chemikalia,
2) zużyte baterie i akumulatory,
3) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
4) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
5) odpady budowlane i rozbiórkowe,
6) zużyte opony.

Od 1 lipca 2013 roku na terenie Gminy Lubliniec funkcjonuje system gospodarowania odpadami komunalnymi. Systemem tym objęte są tylko nieruchomości zamieszkałe. Właściciele pozostałych nieruchomości – niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, obowiązani są posiadać umowę na odbiór tych odpadów z firmą wywozową.

W niniejszej analizie w sposób szczegółowy został zobrazowany stan gospodarki odpadami komunalnymi w 2016 roku. Dokonano również porównań analizowanego stanu do lat poprzednich.

2. System gospodarowania odpadami komunalnymi

Od 1 lipca 2013 roku na terenie Gminy Lubliniec funkcjonuje system gospodarowania odpadami komunalnymi. Systemem objęte są tylko nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Oznacza to, iż właściciele tych nieruchomości mają obowiązek ponoszenia na rzecz Gminy opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W zamian za uiszczoną opłatę, Gmina organizuje odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów pochodzących z gospodarstw domowych. Usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od początku funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi świadczy w imieniu Gminy A.S.A. Lubliniec Sp. z o.o.

Jednym z obowiązkowych zadań gminy w związku z wdrożeniem nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi było utworzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Od 1 lipca 2013 na terenie Gminy Lubliniec taki punkt funkcjonuje przy ul. Przemysłowej 5 i prowadzony jest przez A.S.A. Lubliniec Sp. z o.o.

System gospodarowania odpadami komunalnymi regulują następujące uchwały:

1) uchwała nr 238/XX/2012 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
2) uchwała nr 79/VII/2015 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych,
3) uchwała nr 187/XVIII/2016 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta Lubliniec i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
4) uchwała nr 81/VII/2015 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
5) uchwała nr 80/VII/2015 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi naliczana jest w zależności od liczby osób faktycznie zamieszkujących nieruchomość. Od 1 lipca 2015 roku miesięczna stawka za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosi 8,00 zł od osoby w przypadku prowadzenia segregacji odpadów, natomiast przy braku segregacji odpadów 16,00 zł od osoby.

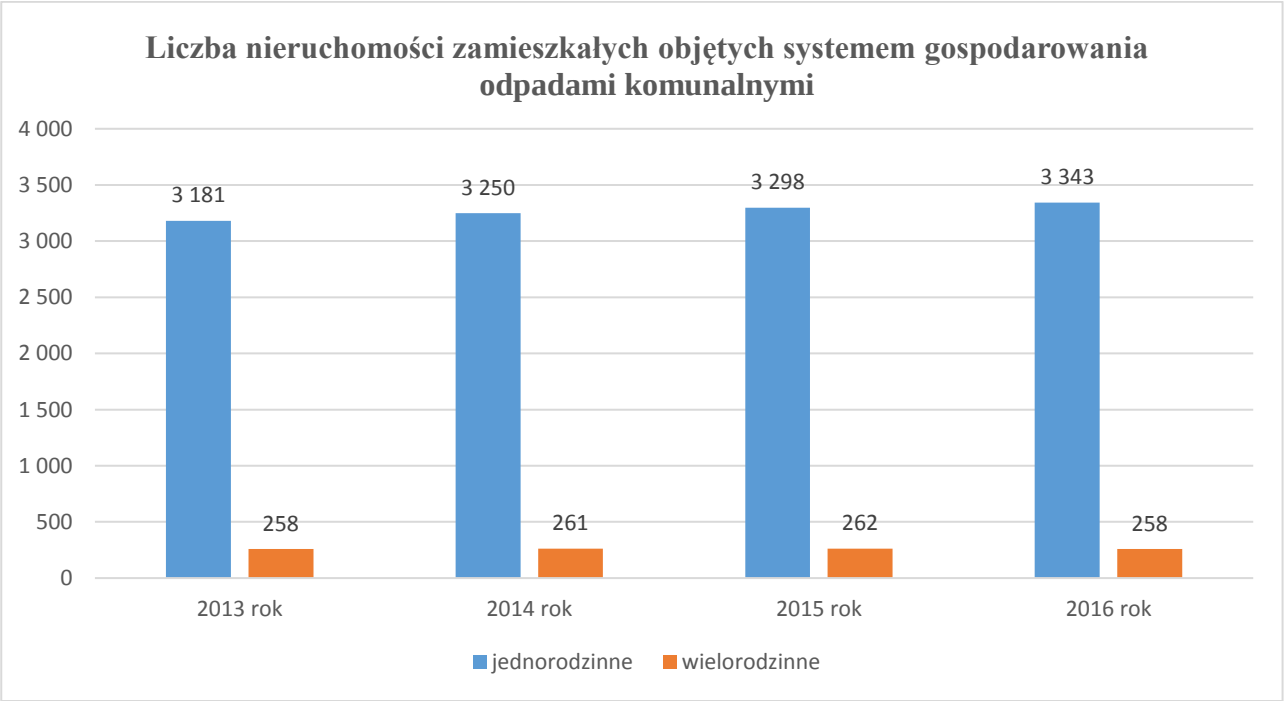
Podstawą ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składana przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Opłatę uiszcza się raz na kwartał z dołu w łącznej wysokości za trzy miesiące kalendarzowe, w terminie do 20 dnia po upływie kwartału, w którym powstało zobowiązanie do uiszczenia opłaty.

W zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę, gmina zapewnia odbiór zmieszanych odpadów komunalnych oraz czterech podstawowych frakcji z odpadami segregowanymi z nieruchomości jednorodzinnych co dwa tygodnie, natomiast z nieruchomości kilkurodzinnych co tydzień. Z nieruchomości wielorodzinnych odpady zmieszane i biodegradowalne odbierane są dwa razy w tygodniu, a frakcje suche raz w tygodniu. Dodatkowo dwa razy w roku prowadzona jest zbiórka odpadów wielkogabarytowych sprzed nieruchomości. Pozostałe odpady powstające w gospodarstwach domowych mieszkańcy są obowiązani dostarczać do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, gdzie te odpady są przyjmowane bezpłatnie.

2.1. Liczba nieruchomości objętych systemem

Wg stanu na koniec 2016 roku, na terenie Lublińca systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objętych było 3343 nieruchomości jednorodzinnych oraz 258 nieruchomości wielorodzinnych. Nieruchomości jednorodzinne to budynki jednorodzinne, mieszkania w placówkach oświatowych oraz w parafiach, natomiast do nieruchomości wielorodzinnych przyporządkowane są budynki wielorodzinne, internaty oraz domy pomocy społecznej. W stosunku do ogółu, nieruchomości jednorodzinne stanowią 93 %, natomiast wielorodzinne 7%.

rodzaj nieruchomości	2016 rok	
	liczba nieruchomości	% udział
jednorodzinne	**3 343**	**93%**
wielorodzinne	**258**	**7%**
RAZEM	**3 601**	**100%**

Powyższy wykres przedstawia liczbę nieruchomości zamieszkałych, objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, z podziałem na nieruchomości jednorodzinne i wielorodzinne, począwszy od 2013 roku. Można zaobserwować stopniowy wzrost nieruchomości jednorodzinnych objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Na przestrzeni dwóch ostatnich lat jest to spowodowane zamieszkiwaniem nowo wybudowanych budynków głównie przez mieszkańców budynków wielorodzinnych.

2.2. Liczba mieszkańców

Według stanu na 31 grudnia 2016 roku, na terenie Lublińca było zameldowanych 23 807 mieszkańców. Liczba osób faktycznie zamieszkujących, czyli zgłoszonych przez właścicieli nieruchomości w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wynosi 20 476 osób.

	zameldowanych	zadeklarowanych	różnica	
liczba osób stan na 31.12.2016 r.	23 807	20 476	3 331	14,0%

Liczbę osób z podziałem na rodzaj zabudowy przedstawia poniższa tabela.

rodzaj zabudowy	2013 rok		2014 rok		2015 rok		2016 rok	
	liczba osób	procentowy udział	liczba osób	procentowy udział	liczba osób	procentowy udział	liczba osób	procentowy udział
jednorodzinna	10 638	51,2%	10 736	51,8%	10 705	52,2%	10 723	52,4%
wielorodzinna	10 134	48,8%	10 006	48,2%	9 803	47,8%	9 753	47,6%
RAZEM	**20 772**	**100,0%**	**20 742**	**100,0%**	**20 508**	**100,0%**	**20 476**	**100,0%**

Według złożonych deklaracji, w 2016 roku w zabudowie jednorodzinnej zamieszkiwało ponad 52 % mieszkańców, natomiast w budynkach wielorodzinnych niespełna 48 %. Porównując dane od 2013 roku, można zaobserwować spadek liczby mieszkańców Lublińca.

Ze złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynika, że na koniec 2016 roku było 3 689 właścicieli nieruchomości zobowiązanych do uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, z czego ponad 5% zadeklarowało brak prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W stosunku do całkowitej liczby osób mieszkających w Lublińcu, jest to 2,6% mieszkańców, którzy nie segregują odpadów komunalnych. Z kolei porównując liczbę właścicieli nieruchomości do poprzednich lat, zauważyć można stopniowe zwiększanie się liczby właścicieli nieruchomości, co jest skutkiem wspomnianego wcześniej zwiększenia się liczby nieruchomości jednorodzinnych.

rok	Całkowita liczba właścicieli nieruchomości	Liczba właścicieli nieruchomości niesegregujących	% udział	Całkowita liczba mieszkańców	Liczba mieszkańców niesegregujących	% udział
2013	3 506	216	6,2%	20 772	594	2,9%
2014	3 585	217	6,1%	20 742	532	2,6%
2015	3 645	209	5,7%	20 508	545	2,7%
2016	3 689	200	5,4%	20 476	529	2,6%

2.3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Gmina Lubliniec w 2016 roku wydała 7 500,00 zł na likwidację tzw. dzikich wysypisk. Jest to koszt związany z odbiorem tych odpadów, transportem i zagospodarowaniem w specjalistycznych instalacjach. Ponadto, Gmina odpowiedzialna jest za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wytwarzanymi przez mieszkańców.

W poprzednim roku Gmina Lubliniec poniosła koszty w wysokości 2 280 252,52 zł w związku z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych, w tym 2 272 752,52 zł na system gospodarowania odpadami komunalnymi, z czego 90% stanowią koszty odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów, a także utrzymania Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

2.4. Bilans systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
3) obsługi administracyjnej tego systemu;
4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

W 2016 roku gmina uzyskała od właścicieli nieruchomości kwotę 2 050 103,36 zł z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, natomiast koszty za ten rok wyniosły 2 272 752,52 zł.

	wpływy	**wydatki**
2013	897 775,95 zł	688 144,07 zł
2014	1 784 016,38 zł	1 469 029,08 zł
2015	1 882 422,27 zł	2 092 451,14 zł
2016	2 050 103,36 zł	2 272 752,52 zł
suma	6 614 317,96 zł	6 522 376,81 zł
bilans		**91 941,15 zł**

Podsumowując wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi od momentu jego wdrożenia czyli od 1 lipca 2013 roku, stwierdza się, że wg stanu na koniec 2016 roku koszty systemu są pokrywane z opłat od mieszkańców.

3. Nadzór nad nieczystościami ciekłymi i odpadami komunalnymi poza systemem gospodarowania odpadami komunalnymi

Właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Lubliniec (właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne), są obowiązani do posiadania umowy na powyższe usługi oraz dowodów uiszczania opłat za te usługi.

Jednym z obowiązkowych zadań gmin jest nadzór nad tymi umowami. Gmina Lubliniec prowadzi okresowo kontrole ww. właścicieli nieruchomości, a także bieżące kontrole w przypadku wątpliwości.

W przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbieranie odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych, gmina jest obowiązana zorganizować te usługi, zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wysokość stawek za odbieranie odpadów komunalnych lub opróżnianie zbiorników bezodpływowych reguluje uchwała nr 140/XIV/2015 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 29 października 2015 roku w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

W analizowanym okresie Gmina Lubliniec nie wydała decyzji ustalających obowiązek uiszczania opłat za odbieranie odpadów komunalnych lub opróżnianie zbiorników bezodpływowych.

4. Odpady komunalne zebrane na terenie Gminy

Niniejszy rozdział zwiera dane na temat ilości odpadów zebranych na terenie Lublińca, z wyszczególnieniem odpadów zebranych od mieszkańców.

4.1. Ilość odpadów zebranych na terenie Gminy

Na terenie Lublińca w 2016 roku zostało zebranych 8 133,6 Mg odpadów komunalnych. Z danych zawartych w sprawozdaniach z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami wynika, iż żaden podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, nie przekazał odpadów bezpośrednio do składowania. Ilości odpadów z podziałem na poszczególne frakcje odpadów, zawiera poniższa tabela.

rodzaj odpadu	masa zebrana [Mg]	procentowy udział w masie całkowitej
zmieszane odpady komunalne	3877,1	47,7%
tworzywa sztuczne	582,0	7,2%
szkło	396,8	4,9%
papier i tektura	81,9	1,0%
odpady ulegające biodegradacji	1090,5	13,4%
zmieszane odpady opakowaniowe	1386,3	17,0%
odpady wielkogabarytowe	199,3	2,5%
odpady remontowo – budowlane	234,0	2,9%
elektrośmieci	22,0	0,3%
przeterminowane leki	1,1	0,0%
zużyte opony	7,5	0,1%
pozostałe odpady komunalne	255,1	3,1%
RAZEM	**8133,6**	**100,0%**

Największy procent stanowią zmieszane odpady komunalne, prawie 48% w stosunku do ogółu.

4.2. Dzikie wysypiska

W 2016 roku na terenie Lublińca zlikwidowano 6 tzw. dzikich wysypisk. W ramach akcji zebrano 50,0 ton odpadów. W poniższej tabeli zawarto zestawienie miejsc nielegalnego składowania odpadów na przestrzeni pięciu lat.

rok	liczba dzikich wysypisk [szt.]	masa odpadów [Mg]
2012	26	70,0
2013	18	103,0
2014	14	62,5
2015	11	74,0
2016	6	50,0

W 2016 roku zdecydowanie spadła liczba nielegalnych wysypisk odpadów. Zebrano również mniej odpadów w ramach akcji niż w poprzednich latach.

4.3. Ilość odpadów zebranych w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Poniższa tabela przedstawia strukturę odpadów powstających w gospodarstwach domowych, czyli odebranych z nieruchomości oraz przyjętych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

rodzaj odpadu	masa zebrana [Mg]	procentowy udział w masie całkowitej
zmieszane odpady komunalne	3264,0	47,3%
tworzywa sztuczne	555,6	8,0%
szkło	389,6	5,6%
papier i tektura	66,0	1,0%
odpady ulegające biodegradacji	1085,0	15,7%
zmieszane odpady opakowaniowe	1114,0	16,1%
odpady wielkogabarytowe	189,6	2,7%
odpady remontowo – budowlane	214,8	3,1%
elektrośmieci	16,2	0,2%
przeterminowane leki	0,9	0,0%
zużyte opony	2,8	0,0%
pozostałe odpady komunalne	8,5	0,1%
RAZEM	**6907,0**	**100,0%**

W 2016 roku od mieszkańców zebrano 6 907,0 Mg odpadów komunalnych. W porównaniu do całkowitej masy odpadów zebranych w danym okresie z terenu gminy (8 133,6 Mg), stanowią one 84,9 %.

Biorąc pod uwagę liczbę zadeklarowanych osób jako faktycznie zamieszkujących na terenie Lublińca (20 476 mieszkańców) można stwierdzić, że jeden mieszkaniec wytwarza ok. 337 kg odpadów rocznie. W porównaniu do 2015 roku (290 kg odpadów na 1 mieszkańca), jest to wzrost o 16% odpadów na 1 mieszkańca.

4.4 Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

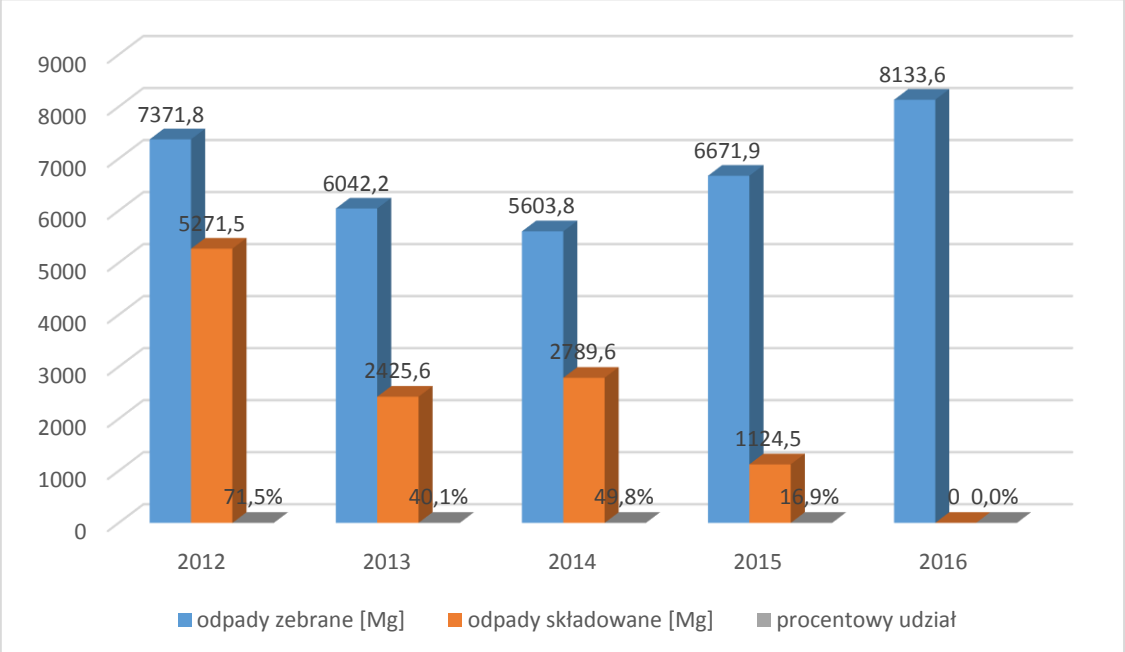
Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) wszyscy mieszkańcy Lublińca mogą bezpłatnie oddawać selektywnie zebrane odpady komunalne. Odpady zebrane w PSZOK przedstawia poniższa tabela.

rodzaj odpadu	masa zebrana [Mg]
odpady remontowo-budowlane	154,8
odpady wielkogabarytowe	57,1
przeterminowane leki	0,9
elektrośmieci	16,2
zużyte opony	2,8
odpady biodegradowalne	50,2
tworzywa sztuczne	4,1
szkło	7,7
papier i tektura	2,7
zmieszane odpady opakowaniowe	16,1
tekstylia	0,2
RAZEM	**312,8**

Spośród odpadów zebranych od mieszkańców w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w 2016 roku odpady przyjęte w PSZOK stanowią 4,5%. W przeliczeniu na 1 mieszkańca jest to 15 kg odpadów rocznie. Największy procent stanowią odpady remontowe, mianowicie 49,5%. Jest to związane z faktem, że odpady pochodzące z remontów wykonywanych we własnym zakresie, nie są odbierane z nieruchomości, natomiast mieszkańcy mają obowiązek oddawać te odpady w PSZOK.

4.5 Wpływ zmieniających się przepisów prawnych na stan gospodarki odpadami komunalnymi

W związku z funkcjonowaniem od 1 lipca 2013 roku systemu gospodarowania odpadami komunalnymi i wynikających z tego faktu zmian dotyczących zasad gospodarowania odpadami komunalnymi, porównana została masa odpadów zebranych w latach 2012 – 2016 na terenie Lublińca.

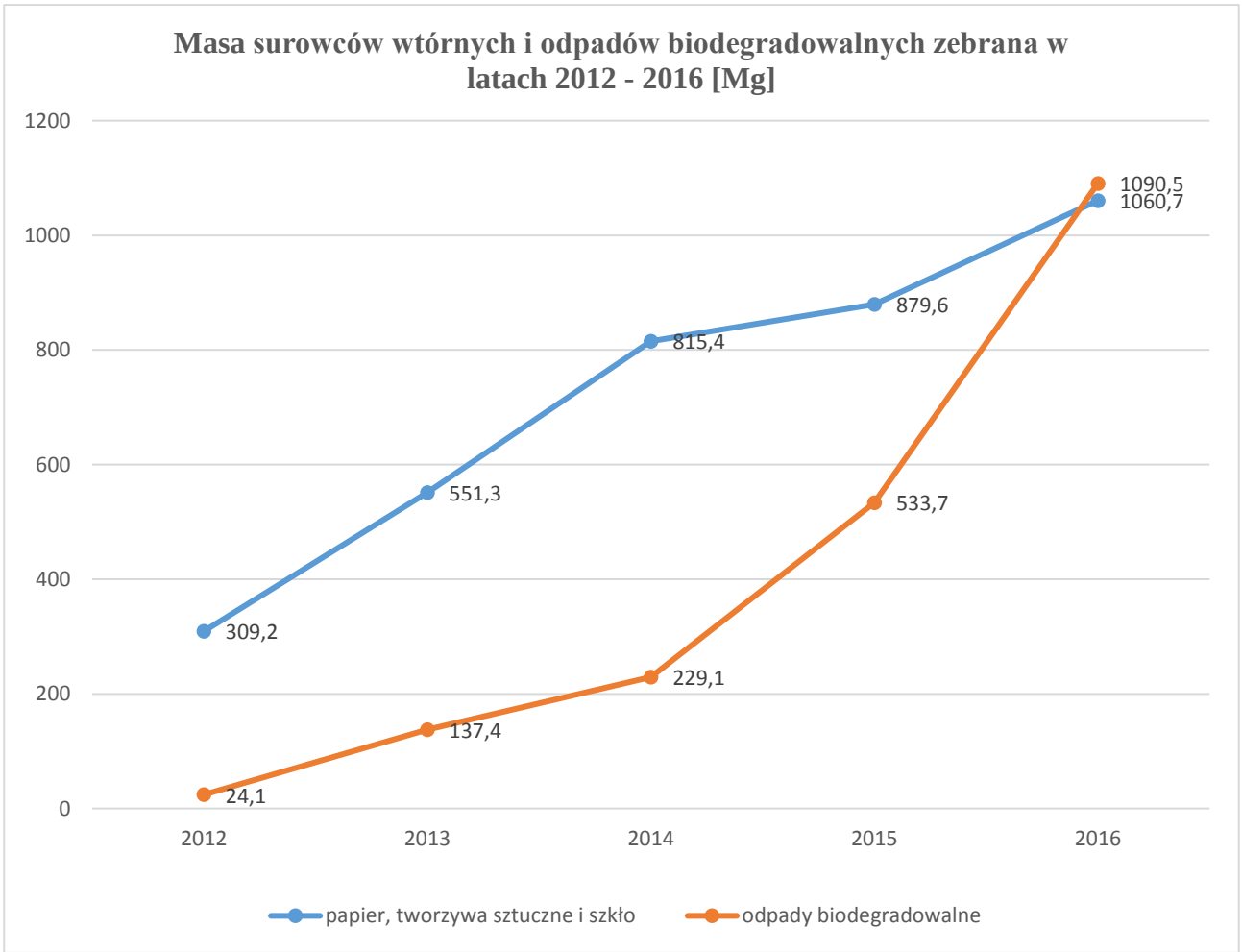

W latach 2013 i 2014 zauważa się spadek masy odpadów komunalnych, natomiast w 2015 i 2016 roku znaczący ich wzrost o ok. 20% corocznie.

Zaostrzone przepisy zakazujące składowania coraz większej grupy odpadów, a także segregacja odpadów, przyczyniła się do znacznego zmniejszenia masy odpadów przekazywanych przez firmy wywozowe bezpośrednio do składowania. W 2015 roku składowanych zostało tylko 17% odpadów, natomiast w 2016 roku, ze względu na wejście w życie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2016 roku w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach, które wprowadziło zakaz składowania określonych rodzajów odpadów o kaloryczności powyżej 6 MJ/kg, firmy wywozowe nie przekazały w ogóle odpadów komunalnych z terenu Lublińca bezpośrednio do składowania.

Jak już wspomniano wcześniej, prawie 85% odpadów komunalnych zebranych na terenie Lublińca pochodzi od mieszkańców, dlatego też odpady zebrane od mieszkańców mają istotny wpływ na kształt struktury odpadów zebranych na terenie gminy. 97 % mieszkańców segreguje odpady, co przekłada się na osiągnięty za 2016 rok poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, o którym mowa w rozdziale 5.1.

Poniżej, na wykresie przedstawiono masę czterech podstawowych frakcji, tj. papieru, tworzyw sztucznych, szkła i odpadów biodegradowalnych zebranych na terenie Lublińca w latach 2012 – 2016.

W badanych latach obserwuje się ciągły wzrost frakcji suchej, tj. papieru, tworzyw sztucznych i szkła, odbieranej na terenie Lublińca. W 2016 roku jest to wzrost aż o ponad 20%. Jest to zdecydowanie efekt segregowania odpadów przez mieszkańców, gdyż analizując masę odebranych ww. surowców wtórnych poza systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, ilość tych odpadów wzrosła o 1% w stosunku do 2015 roku.

Analizując krzywą obrazującą masę odpadów biodegradowalnych zebranych na terenie Lublińca od 2012 roku, zauważalny jest drastyczny wzrost ilości tych odpadów, zwłaszcza w dwóch ostatnich latach, aż o ponad 100% corocznie. W 2015 roku zebranych zostało 533,7 ton odpadów biodegradowalnych, natomiast w 2016 roku aż 1090,5 ton. Jest to o 556,8 ton więcej niż w roku wcześniejszym.

5. Wskaźniki osiągnięte przez Gminę

Na podstawie art. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są obowiązane osiągnąć do dnia 31 grudnia 2020 r.:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50 % wagowo,
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej 70 % wagowo.

Z kolei zgodnie z art. 3c ww. ustawy, gminy są obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

- do dnia 16 lipca 2013 r. - do nie więcej niż 50 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- do dnia 16 lipca 2020 r. - do nie więcej niż 35 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,

- w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

5.1. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła

Sposób obliczenia oraz poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, jakie gminy mają obowiązek osiągnąć w poszczególnych latach, określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 roku w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
poziom wymagany [%]	10	12	14	16	18	20	30	40	50
poziom osiągnięty [%]	10,4	22,3	30,4	65,8	37,2				

Powyższa tabela przedstawia poziomy, jakie gmina ma obowiązek osiągnąć w poszczególnych latach. Począwszy od 2012 roku, poziomy te zostały przez Gminę Lubliniec w

poszczególnych latach osiągnięte. W 2016 roku poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła został osiągnięty w wysokości 37,2 %, przewyższając poziom wymagany dla tego okresu, tj. 18%.

5.2. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Sposób obliczenia oraz poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne, jakie gminy mają obowiązek osiągnąć w poszczególnych latach, określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 roku w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
poziom wymagany [%]	30	36	38	40	42	45	50	60	70
poziom osiągnięty [%]	98,7	38,5	63,4	81,5	100,0				

W powyższej tabeli zobrazowano wymagane poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne, jakie gminy zobowiązane są osiągnąć w poszczególnych latach. Gmina Lubliniec osiągnęła wymagane poziomy. W 2016 roku wszystkie odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne zostały poddane recyklingowi, przygotowane do ponownego użycia i odzysku innymi metodami.

5.3. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Sposób obliczenia oraz poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, jakie gminy mają obowiązek osiągnąć w poszczególnych latach, określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 roku w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów.

	2012 r.	16 lipca 2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	16 lipca 2020 r.
poziom dopuszczalny [%]	75	50	50	50	45	45	40	40	35
poziom osiągnięty [%]	70,6	14,6	0,0	0,0	0,0				

Przedstawiona tabela obrazuje dopuszczalny i osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy odpadów ulegających biodegradacji, wytworzonej w 1995 roku. W 2012 roku poziom ten wyniósł 70,6 %, w 2013 roku masa odpadów ulegających biodegradacji przekazana do składowania została ograniczona do 14,6 %, z kolei od 2014 roku odpady biodegradowalne i zmieszane nie były bezpośrednio składowane, stąd poziomy wyniosły 0%, przy dopuszczalnym za ten okres 45%.

6. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Zgodnie ze znowelizowaną ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zmieszane odpady komunalne oraz odpady zielone podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości mają obowiązek przekazywać bezpośrednio do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Wykaz instalacji w regionie I

rodzaj instalacji	nazwa i adres podmiotu zarządzającego	adres instalacji	status instalacji
Instalacja MBP	Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Sobuczyna, ul. Konwaliowa 1 42 – 263 Wrzosowa	ul. Konwaliowa 1 42 – 263 Wrzosowa	Regionalna
Instalacja MBP	PZOM Strach Sp. z o.o. Sp. K. ul. Przemysłowa 7 42 – 274 Konopiska	ul. Przemysłowa 7 42 – 274 Konopiska	Regionalna
Instalacja MBP	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., ul. Krzywa 3 42 – 400 Zawiercie	ul. Podmiejska 42 – 400 Zawiercie	Regionalna
Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych i selektywnie zbieranych	Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Sobuczyna, ul. Konwaliowa 1 42 – 263 Wrzosowa	ul. Konwaliowa 1 42 – 263 Wrzosowa	Zastępcza
Kompostowanie w pryzmach	PZOM Strach Sp. z o.o. Sp. K. ul. Przemysłowa 7 42 – 274 Konopiska	ul. Przemysłowa 7 42 – 274 Konopiska	Zastępcza
Kompostowanie w pryzmach	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., ul. Krzywa 3 42 – 400 Zawiercie	ul. Podmiejska 42 – 400 Zawiercie	Zastępcza

7. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Na terenie Lublińca swoją działalność prowadzi firma Krynicki Recykling S.A., specjalizująca się w uzdatnianiu stłuczki szklanej. Drugie duże przedsięwzięcie, związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi to zakład produkcji alternatywnego paliwa stałego do kotłów rusztowych i fluidalnych w postaci brykietu, prowadzony przez firmę Makpol Recykling Sp. z o.o.

Ponadto, w regionie I gospodarki odpadami funkcjonują już trzy regionalne instalacje do mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Biorąc pod uwagę powyższe, a także informacje zawarte w niniejszej analizie, Gmina ma zapewniony ciągły odbiór odpadów oraz ich zagospodarowanie, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.

8. Podsumowanie

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2016 rok została sporządzona w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Dla rzetelnej oceny aktualnego stanu gospodarki odpadami, w niniejszej analizie porównano okres od 2012 roku z uwagi na zmieniające się przepisy prawne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. W roku bazowym ponad 70% odpadów trafiło bezpośrednio na składowisko. Ze względu na zaostrzenie przepisów dotyczących składowania odpadów, w 2015 roku już tylko 17% odpadów zostało unieszkodliwionych na składowisku. Od 2016 roku obowiązuje zakaz składowania określonych rodzajów odpadów o kaloryczności powyżej 6 MJ/kg, co spowodowało konieczność zagospodarowania takich odpadów w inny sposób niż składowanie i tym samym przyczyniło się do uzyskania 0% masy odpadów komunalnych przekazanych do składowania.

Od 1 lipca 2013 roku na terenie Lublińca funkcjonuje system gospodarowania odpadami komunalnymi, którym objęci są mieszkańcy. Przeważająca część odpadów, 85% w 2016 roku, pochodzi od mieszkańców. Ponad 97 % mieszkańców ma obowiązek segregować odpady komunalne, co przekłada się na osiągnięte poziomy recyklingu. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, zmieszane odpady komunalne oraz odpady ulegające biodegradacji przekazywane są do instalacji odzysku, na co wskazuje osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

W analizowanym roku wzrosła masa odpadów komunalnych zebranych na terenie Lublińca o 22% ogółem w stosunku do 2015 roku. Jeżeli chodzi o system gospodarowania odpadami komunalnymi to jest to wzrost o 15%. Z kolei mniej popularny w 2016 roku był Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Nawiązując do analiz sporządzonych za wcześniejsze lata, okazuje się, iż przyjęto tam o ponad 40% mniej odpadów.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, system musi się bilansować. Jak pokazują dane zawarte w punkcie 2.4 niniejszej analizy, koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2016 roku przewyższyły wpływy z opłat z tytułu tej opłaty. Jest to spowodowane podpisaniem nowej umowy na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych, gdzie stawka zaoferowana przez wykonawcę za ww. usługi jest znacznie wyższa. Pomimo tego, nie zmieniły się miesięczne stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla mieszkańców, gdyż oszczędności kosztów systemu z wcześniejszych lat pozwoliły na pokrycie strat za 2016 rok.

Sporządzona analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2016 rok wskazuje na fakt, że pomimo osiągnięcia wysokich poziomów recyklingu, a także ograniczenia w zupełności odpadów biodegradowalnych przekazywanych do składowania, nie do końca prawidłowo funkcjonuje na terenie Lublińca system gospodarowania odpadami komunalnymi. Najważniejszym celem w gospodarowaniu odpadami jest zapobieganie powstawaniu odpadów. Niestety w 2016 roku obserwujemy znaczny wzrost masy zebranych odpadów komunalnych, zwłaszcza odpadów

biodegradowalnych, które właściciele nieruchomości jednorodzinnych mogą wykorzystywać we własnym zakresie. Rezygnacja z kompostowania oraz możliwość oddawania sprzed nieruchomości odpadów ulegających biodegradacji w nielimitowanych ilościach, przyczyniła się do znacznego wzrostu masy tych odpadów oddawanych przez mieszkańców. W tym miejscu należy zwrócić również uwagę na fakt, że w 2016 roku mieszkańcy oddali w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych o ponad 60% mniej odpadów ulegających biodegradacji niż w 2015 roku. Przekłada się to bezpośrednio na wzrost kosztów odbioru i transportu tych odpadów, a także zagospodarowania, pośrednio – na właścicieli nieruchomości zamieszkałych.